

استفاده از نخستین تمبرهای مالیه در ایران
(سری ۳۸ رقم مالیه)

علی شیرزاد
عضو انجمن مطالعات تمبرشناسی ایران
زمستان ۱۳۹۸ خورشیدی
ویرایش دوم

در سال ۱۲۶۵ خورشیدی مقارن با سالهای پایانی سلطنت ناصرالدین شاه، یک سری تمبر شامل ۳۸ رقم جهت استفاده در ادارات دولتی و برای اخذ مالیات به کشور فرانسه سفارش داده شد. پس از رسیدن تمبرها به تهران، ۴ رقم از آن ها زیر روچاپ با مهر دستی رفتند، عنوان این روچاپ ها: برات و حواله، تفریغ و قطع عمل، وکالت نامه و احکام است. با احتساب ۴ رقم روچاپ، شمار تمبرهای این سری به ۴۲ رقم می رسد، ولی کماکان این سری در بین تمبرشناسان ایرانی به سری ۳۸ رقم معروف می باشد. این سری تمبرهای زیبایی از حیث چاپ، سایز، طراحی، رنگ و دندانه گذاری هستند و با در نظر گرفتن این که در ۱۳۳ سال قبل تهیه شده اند، جذابیت بیشتری هم پیدا می کنند.

تمبر ده شاهی "حق حمل و نقل بری" مصرف شده بر روی سند با مهر "دفتر ثبت دولتی کرمانشاه" در روز جمعه ۱۶ محرم ۱۳۰۴ ق.

پس از چاپ نخستین سری تمبرهای مالیه در ۱۲۶۰ خورشیدی که شامل ۶ رقم بودند (۳ رقم مزین به تمثال ناصرالدین شاه، ۳ رقم با نقش شیر و خورشید) این سری ۳۸ رقم را در واقع میتوان دومین سری تمبرهای مالیه منتشر شده در ایران محسوب نمود. سری ۶ رقمی مالیه (تمثال شاه) هیچگاه به مصارف دیوانی نرسیدند بنابراین سری ۳۸ رقم از جهت اینکه نخستین سری تمبرهایی هستند که مورد مصرف قرار گرفته اند مورد اهمیت مطالعاتی و همچنین همیشه مورد توجه علاقمندان به تمبرشناسی و اسناد قدیمی ایران بوده است.

تمبر یک شاهی (الی ده تومان) "اسناد تجارتی" مصرف شده در ماه ربیع الاول سال ۱۳۰۴ ق.

برای نخستین بار روانشاد سیدرضی عباسیان (۱۳۹۵-۱۳۱۲) در کاتالوگ "راهنمای تمبرهای مالیاتی ایران" تصویر دوتمبر مصرف شده از این سری را بر روی تکه های کوچک، منتشر نمودند و اشاره به این موضوع نمودند که مصرف شده ی این سری به ندرت دیده شده، این دو تکه هم اکنون یکی در مجموعه آقای فرید عابد و دیگری نزد اینجانب می باشد. حدود ۶ سال بعد آقای ساسان بهارآیین در کاتالوگشان که به زبان انگلیسی در آمریکا با عنوان "Revenue Stamps of Iran – 2006" منتشر نمودند، به دسته بندی و مرتب کردن اصولی این ۳۸ رقم همراه با نمایش و معرفی روچاپ ها، نمونه های چاپخانه، ارورها و نمایش چند تکه و سند که در این بین یافت شده بود اقدام نمودند.

در سالهای اخیر (از ۱۳۹۵) بصورت محدود چند فقره سند کامل با مصرف تمبرهای سری ۳۸ رقم مشاهده شده است. همچنین با انتشار ۴ کاتالوگ اختصاصی برای تمبرهای مالیه ظرف ۲۰ سال اخیر و تشکیل گروه مطالعاتی مختص به مالیه در فضای مجازی، به تعداد علاقه مندان به این تمبرها افزوده شده و در نتیجه ی تحقیق و جستجوی این علاقه مندان، تعدادی تمبر باطله بصورت پیاده و بر روی تکه نیز بدست آمده است.

تا این تاریخ که زمستان ۱۳۹۸ می باشد به ۳۵ مورد مصرف شده از تمبرهای ۳۸ رقم اعم از سند کامل، تکه و پیاده دسترسی داشته ام. مواردی هم مشاهده نموده اما اجازه یا فرصت یادداشت برداری پیدانکرده ام که آن موارد نیز جمعا" بیشتر از حدود ۱۵ مورد نبوده است.

با مطالعه ی این نوشتار و در نظر گرفتن جمع جهات بالاخص بازه زمانی کوتاه مصرف (در حدود یک سال) و فاصله زمانی ۱۳۳ ساله از زمان توقف مصرف این سری که تابحال طبیعتا" مستوجب خرابی طبیعی و از بین رفتن اسناد شده و در نظر داشتن این مطلب که نگهداری و کلکسیون کردن تمبرمالیه و اسناد مربوطه، یک امر نو و جدیدی است نسبت به مجموعه داری تمبرهای پستی که قدمتی دستکم ۱۱۰ ساله در ایران دارد، می توان به این فرضیه دست یافت که تعداد اسناد با این تمبرها نمیبایست تعداد زیاد و قابل توجهی باشد.

تمبر یک قران "کابین نامه" (ویژه عقدنامه)، ارور (حاشیه بالای تمبر فاقد دندانه است)

اسناد مالیه که تمبرهای پستی با روچاپ مالیه دارند، نظیر روچاپ عدلیه روی سری پستی محمدعلی شاه، احمدشاه و ... و همچنین اسناد مالیه با سایر تمبرهای مالیاتی، به تعداد زیاد و در بعضی موارد به وفور یافت میشوند و از انواع آنها تاکنون هزاران برگ سند رویت شده ولی همچنان مورد توجه علاقمندان به اسناد هستند، بنابراین حتی اگر به گمان برخی کارشناسان، تعداد اسناد مالیه دیده شده با تمبرهای ۳۸ رقم در آینده به چندصد برگ هم برسد باز از ارزش مادی و معنوی این اسناد کاسته نخواهد شد.

۳۵ فقره سندی را که من مورد بررسی قرار داده ام در جدولی وارد نموده که در پایان این مطالب ملاحظه خواهید فرمود. این جدول بر مبنای تاریخ ابطال تمبر از نخستین و قدیمی ترین مورد مشاهده شده تا آخرین و جدید ترین تاریخی که بدان دسترسی داشته ام، مرتب شده است. چون این سری نخستین سری تمبر مالیه است که مصرف شده، بنابراین تمرکز اصلی خود را بر روی پیدا کردن نخستین تاریخ گذاشتم که البته با

یافت شدن اسناد جدید در آینده دور یا نزدیک قابل تغییر خواهد بود. همچنین نام شهرهایی که بر روی مهر ابطال درج شده در جدول آمده. در یک ستون هم وضعیت تمبر از این نظر که روی سند کامل ابطال شده و یا بر روی تکه باقیمانده و در نهایت اگر بصورت تمبر باطله دیده شده، گزارش کرده ام. از این مطالعه که انجام شده نتایج بدست آمده که به همراه سایر اطلاعات مرتبط به این تمبرها، تقدیم می شود:

مشخصات تمبرشناسی سری ۳۸ رقم:

دندانه: ۱۳/۵

سایز قاب: ۳۰X۵۰ میلیمتر

تعداد تمبر در ورق: ۲۵ عدد

فیلیگران: این سری فاقد فیلیگران هستند ولی در تعدادی از حاشیه اوراق این تمبرها عبارت RFK Rives که نشان کارخانه ساخت کاغذ در فرانسه میباشد مشاهده می شود.

ارور: در این سری انواع ارورها شامل: دندانه، دپلاسه، وارونگی روچاپ ها و ... دیده شده است.

زبان تمبر: نوشته روی تمبرها در بعضی ارقام فقط به فارسی و در چند رقم نیز دوزبانه فارسی-فرانسه است.

شمارگان: اسناد چاپخانه در اروپا یا اسنادی از دولت ایران مبنی بر تعداد سفارش داده شده تاکنون یافت نشده اما با توجه به این امر که این تمبرها پس از بالای یک قرن و فقط از جانب یک شخص و از یک مکان بیرون آمدند و با در نظر گرفتن تعدادی که مصرف شده اند، شمارگان این سری حدود ۲۵۰۰ سری کامل (۱۰۰ ورق سری کامل) توسط مطلعین بازار برآورد شده است. (البته تعدادی که روی اسناد مصرف شده اند و همچنین تعدادی که طی ۱۳۳ سالی که از انتشار آن ها می گذرد و در اثر عوامل مختلف خراب و معدوم شده اند را میبایست از این تعداد کسر نمود.)

بازه زمانی مصرف تمبرها:

از نخستین سند یا تکه دیده شده تا واپسین آنها جمعا" حدود ۱ سال دوره مصرف این سری بوده که سال ۱۲۶۵ تا ۱۲۶۶ خورشیدی را شامل می شود که البته امکان تغییرات جزئی در این تاریخ ها در آینده ممکن است.

نخستین تاریخ ابطال "قابل استناد" دیده شده: ۲۳ ذی القعدة ۱۳۰۳ قمری (۱ شهریور ۱۲۶۵ خورشیدی)
واپسین تاریخ قابل استناد دیده شده: ۱۲ ذی القعدة ۱۳۰۴ قمری (۱۱ مرداد ۱۲۶۶ خورشیدی)

واژه "قابل استناد" را از این بابت بکار بردم که تاریخ ابطالی که روی خود تمبر درج شده ملاک محاسبه است و اسنادی که فاقد تاریخ بر روی خود تمبر بوده و یا تاریخ آنها مخدوش میباشد قابل استناد نیستند. درصد زیادی بودند از اسناد مورد مطالعه که تاریخ درج شده بر روی تمبر چندین روز، هفته و حتی ماه، از تاریخ سند جدیدتر بوده است، یعنی مدت زمانی بعد از صدور یا تنظیم سند، جهت ابطال تمبر و ثبت سند به دیوان مراجعه شده است.

نظر به اینکه تمبرهای سری ۳۸ رقم نخستین تمبرهای مالیه ایران هستند که به مصرف رسیده اند بنابراین فعلا" میشود عنوان نمود که تاریخ:

۲۳ ذی القعدة ۱۳۰۳ قمری = ۱ شهریور ۱۲۶۵ خورشیدی = ۲۳ آگوست ۱۸۸۶ میلادی،

نخستین تاریخی است که از یک تمبر مالیاتی در ایران استفاده شده است.

تمبر یک تومان "تذکره مرور به ممالک خارجه"، ارور (حاشیه بالای تمبر فاقد دندان است)

نام شهرها در مهر ابطال:

تمبرهای ۳۸ رقم جملگی با یک تیپ مهر، ابطال شده اند. این مهر که عموماً با جوهر سیاه رنگ مصرف شده بصورت یک بیضی است که در مرکز آن سر یک خورشید و تشعشعات آن (ملهم از شیر و خورشید) قرار دارد که یک ترازو (سمبل عدلیه) سر خورشید را دربر میگیرد و در قسمت پایین مهر نیز دو نوع عبارت مختلف به زبان فارسی دیده می شود. مهر اول که خیلی بیشتر دیده شده با عبارت: "دفتر ثبت دولتی (نام شهر)" و مهر دوم که کمتر دیده شده با عبارت: "دیوان ثبت دولت علیه ایران". در مورد مهر اول، نام این شهرها تاکنون مشاهده شده: رشت - سبزوار - سمنان - کردستان - کرمانشاهان - مشهد - نیشابور - همدان.

مهر دفتر ثبت دولتی کردستان

این احتمال وجود دارد که از مهرنوع دوم که سجع آن "دیوان ثبت دولت علیه ایران" است بصورت اختصاصی برای طهران استفاده شده باشد.

از دو ایالت بزرگ و کلیدی ایران یعنی آذربایجان و اصفهان تاکنون مهری دیده نشده. چون فعلاً در این ۵۰ مورد دیده شده حتی یک مورد هم به این ایالت ها اختصاص نداشته این فرضیه مطرح می گردد که ایالت آذربایجان که در واقع پایتخت دوم و ولیعهدنشین ایران محسوب میشده و دارای کابینه ولایتعهدی مستقل بوده، شاید از این رویه نوظهور یعنی ابطال تمبر مستثنا بوده است.

همچنین در فاصله حدود یکساله ی استفاده از این تمبرها ایالات اصفهان، فارس، کرمان، یزد و ... زیر حاکمیت و دیکتاتوری شدید سلطان مسعود میرزا ظل السلطان فرزند بزرگ ناصرالدین شاه بوده. ظل السلطان در دهه های متمادی در دوره سلطنت پدر، تسلط و خودمختاری بی چون و چرایی بر حدود نیمی از ایران داشته و حتی دارای قشون مستقل و قدرتی ماورای تصور بوده که خود ناصرالدین شاه و ولیعهد (مظفرالدین میرزا) نیز از قدرت و خشونت های وی هراس داشته اند.

بنابراین فعلاً میشود در حد یک فرضیه، نبود مهر دفتر ثبت دولتی آذربایجان، اصفهان، فارس و ... را توجیه کرد.

همچنین از سری کامل تمبرها که شامل ۴۲ رقم میباشد، تاکنون مجموعاً تنها حدود ۱۳ رقم از آن ها بر روی اسناد دیده شده که مصرف شده باشند. از زیباترین و پرطرفدارترین تمبرهای این سری که تمبر "حق حمل دریا" با نقش یک کشتی بادبانی بر روی امواج خروشان دریاست نیز تاکنون هیچ سندی

مشاهده نشده. دیگر تمبر معروف این سری تمبر "حق حمل و نقل بری" با نقش ساربان و شتر است که تاکنون ۵ مورد (اعم از سند، تکه، باطله) از آن ثبت شده که نکته ی جالب آن تاریخ مصرف و مهر آنهاست که هر ۵ مورد در محرم ۱۳۰۴ قمری و با مهر "دفتر ثبت دولتی کرمانشاهان" ابطال شده اند. این تمبرها با هر رقمی که هستند، بصورت تک روی اسناد مصرف شده اند ولی یک مورد استثنا هم دیده شده که تمبر ۵ قرانی "منال متعلق بمعاملات عمومی" بصورت جفتی روی یک سند مصرف شده و با مهر "دیوان ثبت دولت علیه ایران" نیز ممهور گردیده است، این سند مربوط به طهران است که ظن تعلق این مهر (مهر نوع دوم) برای استفاده در طهران را تقویت می کند.

تمبر یک قران "منال متعلق به معاملات عمومی"، ارور دندانان در حاشیه پایین تمبر حدس و گمان پیرامون علت توقف مصرف تمبرهای مالیه ۳۸ رقم:

به اجماع مورخین و محققین تاریخ اجتماعی و سیاسی، نفوذ و قدرت روحانیون در مقاطع مختلف تاریخ ایران وجود داشته، خصوصاً در دوره ای که مورد نظر ماست یعنی اواخر عصر ناصری و همچنین بعدتر تمام دوره مظفری را، البته با قدرت بیشتری شامل میشود.

در وقایع تاریخی نظیر تحریم تنباکو (قرارداد رژی)، ماجرای مسیو نوز بلژیکی (جشن بالماسکه)، نفوذ و تسلط سید بحرینی بر شخص مظفرالدین شاه، وقایع منتهی به پیروزی جنبش مشروطیت ایران و پیرو آن نقش آنان در تدوین نخستین قانون اساسی مشروطه و در موضوعات متعدد دیگر این نقش غیر قابل انکار است.

ابداع و رواج تمبرمالیه و الزام به ثبت دولتی و کنترل دولت براموری که برای قرن ها در انحصار و اختیار و محل ارجاع به روحانیون بوده نظیر ثبت اسناد و احوال، وکالت نامه، مبیعه نامه، مباحث ارث و... (که همگی موضوع تمبرهای ۳۸ رقم هستند) قاعدتاً موجبات نارضایتی و اعتراض آنها را ایجاد نموده در نتیجه در اثر تلاش آنان الزام به ابطال تمبر و ثبت وقایع اربعه و تنظیم وکالت نامه و تقسیم ارث و... در دفاتر ثبت دولتی برای دستکم تا ۱۲ سال آینده متوقف گردیده است.

درواقع بعد از تابستان سال ۱۲۶۶ خورشیدی و توقف یکباره ی ابطال تمبرهای ۳۸ رقم، تا سالها بعد از آن که در دوره مظفرالدین شاه تمبرهای مالیه برای امور کنسولی و اداره تذکره (گذرنامه) و گمرکات تهیه شدند، یک خلاء بزرگی در این زمینه بوجود آمده و گویی تمبر برای بیش از یک دهه از قاموس نظام اداری ایران محو شده است.

در اواخر سلطنت قاجار و مقارن با ظهور رضاشاه نیز باز با مخالفت هایی از این دست روبرو هستیم (در امر دولتی شدن سجل احوال و اسناد و...) ولی اینبار کشتیبان را سیاستی دگر آمده بود.

درضمن وجود تعداد به نسبت زیادی از تمبر مصرف نشده از سری ۳۸ رقم که هم اکنون بصورت اوراق نو و سالم برجا مانده، فرضیه توقف رویه مصرف تمبر به دلیل اتمام موجودی را باطل میکند.

با در نظر گرفتن این موضوع که هر سند و تکه ای که از روز نخست (۲۰ سال پیش که در کاتالوگ عباسیان معرفی شدند) تا به امروز دیده شده، در همان بازه زمانی تابستان ۱۲۶۵ تا تابستان ۱۲۶۶

خورشیدی مصرف شده اند، میشود به این نتیجه رسید که قطعاً این تمبرها به هر دلیلی که بوده با دستور از جانب مقامات بالا بایگانی و رویه ابطال تمبر مالیه تا پایان سلطنت ناصرالدین شاه موقوف شده است.

منابع:

- تمبرهای مالیاتی ایران - سیدرضی عباسیان، انتشارات رسائل ۱۳۷۸ - تهران
- تمبرهای مالیه ایران - ساسان بهارآیین، ویرایش دوم (۲۰۰۶) و ویرایش سوم (۲۰۱۹) - آمریکا
- استفاده از تصاویر مجموعه آقایان (به ترتیب الفبا): نظام انصاری - ساسان بهارآیین - بابک حبیبی فر - توحید خطیبی - سیدرضا رضائی - پرویز سهندی - مصطفی سیفی - هادی شفق - قاسم صفری - مصطفی طهوری - فرید عابد - روانشاد سیدرضی عباسیان - علیرضا گروسی - حسین محمدحسینی - جاوید محمدی - محمود مهدوی هزاره - بهروز نصر - سعید نوری.
- با سپاس از دوست عزیزم آقای سعید بختیاری سلطانی که در امور فنی یاری رسان من بودند.

نمونه های مشاهده شده از مصرف تمبرهای سری ۳۸ رقم (به ترتیب تاریخ ابطال)

ردیف	رقم تمبر	تاریخ ابطال تمبر (به قمری)	مهر ابطال	وضعیت (سند - تکه - پیاده)	توضیحات
۱	۵ شاهی منال متعلق بمعاملات عمومی	۲۳ ذی القعدة ۱۳۰۳	نیمه بالایی مهر شامل خورشید و ترازو	پیاده	نخستین تاریخ دیده شده
۲	۲ شاهی رسید و مفاصا	ذی القعدة ۱۳۰۳	بدون مهر	پیاده	
۳	۱۰ شاهی اسناد تجارتي	ربیع الاول ۱۳۰۳	دیوان ثبت دولت علیه ایران	تکه	(ثبت در کاتالوگ عباسیان)
۴	۱ قران سواد مستندات (روچاپ تفریغ و قطع عمل)	ربیع الاول ۱۳۰۳ (تاریخ سند)	بدون مهر ابطال بر روی تمبر	سند	تمبر فاقد مهر ابطال است ولی اصالت دارد. (ثبت در کاتالوگ بهارآیین)
۵	۲ شاهی رسید و مفاصا	شوال ۱۳۰۳ (تاریخ سند)	دفتر ثبت دولتی کردستان	سند	روی تمبر تاریخ درج نشده
۶	۲ قران و ۱۰ شاهی منال متعلق بمعاملات عمومی	۷ ذی الحجة ۱۳۰۳	دیوان ثبت دولت علیه ایران	تکه	ثبت در کاتالوگ بهارآیین
۷	۲ شاهی عرض حال و مستدعیات	۴ محرم! ۱۳۰۴	بدون مهر	پیاده	

تنها سند کامل دیده شده با تمبر شتر	سند	دفتر ثبت دولتی کرمانشاهان	۱۱ محرم ۱۳۰۴	۱۰ شاهی حق حمل و نقل بری	۸
(ثبت در کاتالوگ عباسیان)	تکه	دفتر ثبت دولتی کرمانشاهان	۱۶ محرم ۱۳۰۴	۱۰ شاهی حق حمل و نقل بری	۹
(ثبت در کاتالوگ بهار آیین)	تکه بزرگ	دفتر ثبت دولتی کرمانشاهان	۱۷ محرم ۱۳۰۴	۱۰ شاهی حق حمل و نقل بری	۱۰
	تکه	دفتر ثبت دولتی کرمانشاهان	۲۳ محرم ۱۳۰۴	۱۰ شاهی حق حمل و نقل بری	۱۱
	پیاده	دفتر ثبت دولتی کرمانشاهان	محرم ۱۳۰۴	۱۰ شاهی حق حمل و نقل بری	۱۲
	سند	دفتر ثبت دولتی مشهد	۱۰ صفر ۱۳۰۴	۲ شاهی رسید و مفاصا	۱۳
(ثبت در کاتالوگ بهار آیین)	سند	دفتر ثبت دولتی مشهد	۲۹ صفر ۱۳۰۴	۲ شاهی رسید و مفاصا	۱۴
	سند	دفتر ثبت دولتی کردستان	۱ ربیع الاول ۱۳۰۴	۵ شاهی منال متعلق بمعاملات عمومی	۱۵
	سند	دفتر ثبت دولتی کردستان	۲ ربیع الاول ۱۳۰۴	۲ شاهی رسید و مفاصا	۱۶
	پیاده		۲ ربیع الاول ۱۳۰۴	۲ شاهی رسید و مفاصا	۱۷
	سند	دفتر ثبت دولتی کردستان	۳ ربیع الاول ۱۳۰۴	۲ شاهی رسید و مفاصا	۱۸
	سند	دفتر ثبت دولتی کردستان	۱۲ ربیع الاول ۱۳۰۴	۲ شاهی رسید و مفاصا	۱۹
	سند	دفتر ثبت دولتی رشت	۱۶ ربیع الاول ۱۳۰۴	۱۰ شاهی سواد مستندات	۲۰
ثبت در کاتالوگ بهار آیین	سند	دفتر ثبت دولتی رشت	۱۸ ربیع الاول ۱۳۰۴	۱۰ شاهی سواد مستندات	۲۱
(ثبت در کاتالوگ بهار آیین)	پیاده	نیمه بالایی مهر شامل خورشید و ترازو	ربیع الاول ۱۳۰۴	۱ شاهی اسناد تجارتي	۲۲
تنها نمونه دیده	سند	دیوان ثبت	ربیع الاول	۵ قران	۲۳

شده بصورت جفتی		دولت علیه ایران	۱۳۰۴	منال متعلق بمعاملات عمومی	
	سند	دفتر ثبت دولتی مشهد	۴ ربیع الثانی ۱۳۰۴	۲ شاهی رسید و مفاصا	۲۴
تنها مورد دیده شده با روچاپ احکام	تکه	دفتر ثبت دولتی همدان	۱۴ ربیع الثانی ۱۳۰۴	۲ قران با روچاپ احکام	۲۵
	سند	دفتر ثبت دولتی نیشابور	۱۶ ربیع الثانی ۱۳۰۴	۱۰ شاهی سواد مستندات	۲۶
	سند	دفتر ثبت دولتی نیشابور	۱۷ ربیع الثانی ۱۳۰۴	۱۰ شاهی سواد مستندات	۲۷
	پیاده	گوشه ی مهر شامل بخشی از خورشید و ترازو	۲۷ ربیع الثانی ۱۳۰۴	۵ شاهی منال متعلق بمعاملات عمومی	۲۸
	سند	دفتر ثبت دولتی مشهد	۸ جمادی الاول ۱۳۰۴	۲ شاهی رسید و مفاصا	۲۹
	تکه	دفتر ثبت دولتی کرمانشاهان	۲۶ جمادی الاول ۱۳۰۴	۱ قران منال متعلق بمعاملات عمومی	۳۰
	سند	دفتر ثبت دولتی مشهد	جمادی الاول ۱۳۰۴	۲ شاهی رسید و مفاصا	۳۱
	پیاده	نیمه بالایی مهر شامل خورشید و ترازو	۱۰ جمادی الثانی ۱۳۰۴	۲ و نیم شاهی اسناد تجارتي	۳۲
	تکه	دفتر ثبت دولتی کردستان	۱۲ ذی القعدة ۱۳۰۴	۲ شاهی رسید و مفاصا	۳۳
تنها مورد دیده شده با روچاپ تفریغ و قطع عمل	پیاده	نیمه بالایی مهر شامل خورشید و ترازو	ناخوانا	۱ قران سواد مستندات (روچاپ تفریغ و قطع عمل)	۳۴
تنها نمونه دیده شده با روچاپ وارو	پیاده	دفتر ثبت دولتی سمنان	ناخوانا	۲ شاهی رسید و مفاصا	۳۵